

Asociația Profesorilor de Limba și Literatură Română „Ioana Em. Petrescu” (ANPRO)
anunță

SIMPOZIONUL NAȚIONAL DE DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

Ediția a XVIII-a

26-28 octombrie 2018, Cluj

**O SUTĂ DE ANI DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ ÎN ȘCOALĂ
RETROSPECTIVĂ ȘI PERSPECTIVE**

Obiective:

1. *Un obiectiv de calificare* care vizează circumscrierea și analizarea problematicii prin raportare la legi ale educației, programe și manuale, obiectiv realizat din perspectivă diacronică și sincronică;
2. *Un obiectiv practic* ce urmărește conturarea unor strategii de predare a disciplinei, și în lumina trecerii în revistă a ceea ce s-a petrecut în legislația și practica didactică a ultimei sute de ani, menite să formeze gustul estetic, să întrețină bucuria lecturii și să formeze cititorii autonomi;
3. *Un obiectiv relațional* ce intenționează crearea unui spațiu comun de reflectie, menit să realizeze legături viabile între participanți și noi posibilități de colaborări profesionale.

Parteneri: Institutul de Științe ale Educației, București, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației și Facultatea de Litere, UBB, Cluj, Universitatea din București

Ca la precedentele ediții, contribuția participanților se poate concretiza în conferințe, comunicări, ateliere, postere, discuții tematice în grup, participarea la dezbateri, mese rotunde și lansări de carte.

Vă rugăm și de data aceasta să considerați simpozionul național ca un moment în formarea continuă. În acest sens, organizatorii așteaptă o participare activă pe parcursul întregului program.

Având în vedere tema și scopul comun, sunt invitați să participe profesori de limba și literatura română, învățători, studenți și masteranzi de la facultățile de profil, didacticieni, specialiști în domeniu, decidenți în problemele educației, precum și membrii altor asociații profesionale din învățământul preuniversitar și universitar.

Motivație și context

Este evident faptul că tema propusă pentru ediția din anul 2018 a simpozionului nostru este o invitație la reflectie asupra problematicii didacticei disciplinei limba și literatura română sub semnul cifrei rotunde care marchează existența statului român modern. Valoarea formativă a limbii și a literaturii române nu mai trebuie demonstrată, dar am considerat de interes o privire diacronică amplă, sub semnul centenarului, decupaj cronologic impus de evenimentele istorice ale anului 1918, pentru a recapitula, cum am fost și cum suntem, ca rezultat al învățământului din ultimul secol. Un secol zbuciumat de evenimente istorice și politice, de evoluții sociale și mentalitare în care școala a avut și are un rol fundamental.

ANPRO organizează simpozioane din anul 2000, de când apare și prima publicație pe care o editează, „Perspective”. În cei aproape 20 de ani scurși de la începutul mileniului, marcați de numeroase schimbări în curriculum, manuale, evaluare, didactică (disciplină care a cunoscut un reviriment remarcabil și necesar) ne-am ocupat de problemele concrete ale practicii curente la clasă, puse, firesc, într-un cadru teoretic riguros. Simpozioanele noastre – iată-ne la a XVIII-a ediție! – au încercat să configureze, în teme de interes pentru profesori, problematica noilor programe și manuale. În completare, revista de didactică, cu apariție semestrială, aflată la numărul 35, adună contribuții la teme care ajută reflectia asupra disciplinei limba și literatura română și chiar rezultatul unor cercetări. Din anul 2004, prin programul „Cercuri de lectură”, prin editarea unei noi reviste, „Consilierul de lectură” din 2008 și prin editarea volumelor de didactică narativă din seria „Lecturiadelor”, destinate profesorilor, ANPRO a intrat în domeniul educației informale și

nonformale, sporindu-și impactul în rândul profesorilor de specialitate și în rândul învățătorilor. Considerăm, astfel, că ne putem constitui într-o entitate care poate provoca un demers mai amplu retrospectiv, diacronic, pentru a privi în trecut, cu scopul de a ne înțelege mai bine istoria disciplinei, în epoca României moderne, pentru a ne examina prezentul, aflat într-o dinamică, uneori imprevizibilă, și, poate, pentru a configura perspectivele privind predarea românei.

Direcții

Atât pentru *retrospectiva* propusă cât și pentru *perspective*, sugerăm următoarele direcții de reflecție și cercetare în realizarea comunicărilor pentru simpozionul din 2018:

1. Studiul și receptarea literaturii (viziuni asupra literaturii; patrimoniu și canon; cronologii)
2. Studiul limbii și formarea competenței de comunicare (viziuni asupra limbii; domenii ale studiului limbii; comunicare orală și scriere)
3. Modele curriculare și strategii didactice specifice (mijloace de învățare, manuale, resurse digitale; finalități educaționale; forme de evaluare)
4. Asociații profesionale, cercetare academică, cercetare didactică, studii, publicații în profil

În ceea ce privește perspectivele, reflecția nu poate să treacă cu vederea nici problemele de ordin general care vizează învățământul în momentul de față:

- Au trecut peste 20 de ani de la ceea ce s-a numit „reforma Marga”, după numele celu mai longeviv ministru postdecembrist al educației. Putem considera că a reușit, că s-a finalizat?
- Din legea „Funeriu” au rămas, practic, doar camerele de supraveghere la examene?
- Termenul „reformă” s-a demonetizat și s-a golit de sens. De circa 10 ani se iau măsuri fără direcție, menite, aparent, să repare măsuri greșite sau nepotrivite. La ce au dus?
- Prezentul ne confruntă, în strictă actualitate, cu procesul implementării noilor programe și manuale de gimnaziu. Să nu e scutit de controverse.
- La un orizont foarte apropiat se află noi programe de liceu (deocamdată sunt în dezbatere planurile – cadre pentru liceu). Se pot face predicții în legătură cu acestea? Ne este limpede ce nu ar trebui să lipsească din parcursul școlar al liceenilor la limba și literatura română? Oare va continua și la liceu modelul dezvoltării personale, care se distinge în programele de gimnaziu, deși nu e declarat ca atare? Sau se va reveni la modelul estetic, ori la cel cultural?
- Mulți compatrioți, între ei și profesori, deplâng dispariția „vremurilor bune” când România avea un învățământ de calitate care a fost distrus după 1989. Oare au dreptate?
- Oare eficiența va continua marșul său triumfal în defavoarea temeinicie?
- În toată lumea sunt dezbateri aprinse legate de învățământ de la care se cere tot mai mult să fie prospectiv, să rezolve integrarea pe piața muncii, neglijând rolul formativ al școlii. O vom lua tot mai marcat pe acest drum sau ne vom inspira de la nordici ori vom continua pe modelul anglo-saxon? În Franța, Președintele Macron anunță o revenire la învățământul clasic, cu greacă și latină, ca înainte de 1968.
- Multe probleme, deschideri, teren de discuții, dar și de speculații. La lipsa de coerență a politicilor educaționale în România, la sincopile datorate unor măsuri controversate nu putem răspunde. Or, școala are nevoie de predictibilitate, de stabilitate, uneori de inerție. Iar schimbările ar trebui să fie bine fundamentate, pilotate și pregătite.

Alte informații

Având în vedere specificul temei, ar fi de dorit ca contribuțiiile participanților să se constituie preponderent în comunicări.

E de dorit ca participanții să consulte manuale și programe vechi, registre de inspecții, caiete de teme de „epocă” reviste, metodici și orice alte materiale la care pot avea acces. Pentru ultimii 20 de ani recomandăm consultarea publicațiilor și cărților apărute sub girul asociației.

Recomandăm trei titluri din bibliografia temei:

- Alina Pamfil, Ioana Tămăian, Studiul limbii și literaturii române în secolul XX. Paradigme didactice, Editura casa Cărții de Știință, Cluj, 2005
- Alina Pamfil, Studii de didactica literaturii române, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, 2006
- Florin Diac, O istorie a învățământului românesc modern, Editura Oscar Print, București, I, 2004, II, 2005, III, 2007

Termenul pentru înscrieri: **20 octombrie**

Începând cu 25 septembrie va deveni funcțională pagina conferinței.